

Отбасында бала өмірінің қауіпсіздігін сақтау шаралары Ата-аналарға кеңес

Құрметті ата-аналар!

Бала — әр отбасының баға жетпес қазынасы. Олардың қауіпсіздігі мен денсаулығын қорғау — ата-ана үшін ең маңызды міндет. Баланың қоршаған ортадағы қауіптерден сақ болуын қамтамасыз ету, оларды әртүрлі жағдайларға алдын-ала дайындау — сіздердің жауапкершіліктеріңізде.

Осы орайда, сіздерге бала өмірінің қауіпсіздігін сақтау үшін орындауға болатын негізгі шаралар туралы кеңес береміз.

1. Үйдегі қауіпсіздік шаралары

Баланың көп уақытын үйде өткізетінін ескере отырып, үйдегі қауіпсіздік шараларын қамтамасыз ету маңызды.

- **Электр құралдарын қорғау:** Электр құрылғыларын (розеткалар, жарықтандыру, электр қуатымен жұмыс істейтін тұрмыстық техникалар) балалардың қолы жетпейтін жерде ұстаңыз. Розеткаларды арнайы қауіпсіздік қақпақтарымен жабыңыз.
- **Тұрмыстық химия:** Химиялық тазалағыш заттар, дәрі-дәрмектер мен басқа да қауіпті материалдарды балалардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз. Олар көбінесе қызығушылық танытып, осындай заттармен ойнауы мүмкін.
- **Шатырлар мен есіктер:** Терезелерді балаларға зиян келтірмейтін етіп бекітіңіз. Қауіпсіздік үшін баланың бөлмесіндегі терезелерге арнайы қорғаныш торларын орнатуға болады.
- **Құрал-саймандар мен өткір заттар:** Пышақтар, қайшылар, шприцтер және басқа өткір заттарды балалардан алыс жерге сақтаңыз.

2. Балалардың көлікпен жүріп-тұру қауіпсіздігі

- **Автокөлік қауіпсіздігі:** Бала көлікте болғанда міндетті түрде балаларға арналған креслоға немесе қауіпсіздік белдігіне отыруы керек. Жас ерекшеліктеріне сәйкес көліктегі баланың қауіпсіздігін қамтамасыз етіңіз.
- **Жаяу жүргіншілер қауіпсіздігі:** Бала көше немесе жол бойымен жүріп бара жатқанда тек жаяу жүргіншілер жолымен өту керек. Жолдан өтерде алдымен сол жақты, содан соң оң жақты тексеріп өтуге үйретіңіз. Көліктің тоқтағанын күтіп, тек көлік жоқ кезде ғана жолды кесіп өтуге үйретіңіз.

3. Баланың денсаулығын қорғау

- **Тамақтану қауіпсіздігі:** Балаға арналған тағамдарды дайындау кезінде баланың жасына қарай қатты, кішкене бөлшектерге бөлінген тағамдарды бермеуге тырысыңыз. Оларды тұтынған кезде бала жұту немесе тұншығу жағдайынан сақ болыңыз.
- **Қауіпті заттар мен дәрі-дәрмектер:** Баланың қолы жетпейтін жерде дәрі-дәрмектер мен улы заттарды сақтаңыз. Әсіресе, әртүрлі химиялық сұйықтықтарды, дәрі-дәрмектерді және тұрмыстық химия заттарын қауіпсіз жерде ұстау қажет.
- **Жарақаттанудың алдын алу:** Баланы үйде немесе сыртта ойнап жүріп жарақаттанудан қорғау үшін, қауіпсіздік құралдарын пайдалану (мысалы, баланың аяқ

киімдерін ретке келтіріп, сырғанамайтын етіп ұстап, сөрелердің өткір жиектерін жабу).

4. Сырттағы қауіпсіздік шаралары

- **Ойнау алаңында қауіпсіздік:** Баланың ойнау алаңы қауіпсіз болуы тиіс. Ойын алаңында кедергілер немесе өткір бұрыштар болмауы керек. Баланың ойнау алаңына ойнайтын құралдар (сырғанақтар, әткеншектер) сапалы және қауіпсіз болуын қадағалаңыз.
- **Суда қауіпсіздік:** Егер бала суда болса, оны үнемі бақылаңыз. Бала бассейнде немесе су айдындарында болса, әрқашан қасында болыңыз. Суда қауіпсіздік құралдарын (құтқару жилеті, резеңке сақина) қолдануды ұмытпаңыз.

5. Балаға алғашқы көмек көрсету әдістерін үйрену

- **Алғашқы көмек дағдылары:** Егер бала жарақат алса немесе басқа қауіпке тап болса, алғашқы көмек көрсету дағдыларын білу өте маңызды. Оған құлаудың, күйіп кетудің, жарақат алудың, тұншығудың алғашқы көмек шараларын қалай жасау керектігін үйреніңіз.
- **Тұншығу жағдайы:** Баланың тұншығуынан қорғану үшін, оған қатты тамақ немесе кішкене ойыншықтар бермеңіз. Қатты жөтелгенде немесе тұншығып қалған жағдайда, алғашқы көмек көрсету тәсілдерін үйрену өте маңызды.

6. Баланың психологиялық қауіпсіздігін сақтау

- **Эмоционалдық тұрақтылық:** Балаңыздың эмоциялық жағдайын қадағалаңыз. Оның жақсы көңіл-күйі мен психологиялық жағдайы өмір қауіпсіздігін сақтауға әсер етеді. Балаңызбен жылы қарым-қатынас орнатып, оның сұрақтарына толық жауап беріңіз.
- **Қорқыныштармен жұмыс:** Балаңызға қорқыныш сезімін жеңуге көмектесіңіз. Мысалы, қараңғылықтан немесе белгісіз жағдайлардан қорқатын болса, ол туралы әңгімелесіп, оның қорқынышын жеңуге көмек көрсетіңіз.

7. Баланың қауіпсіздік ережелерін үйрету

- Балаңызға қауіпсіздік ережелерін үйрету өте маңызды. Ол жедел жәрдем шақыруды, қауіпсіз жерде жүруді, бейтаныс адамдардан сақ болуды білуі керек.
- Оған «Отқа жақындама», «Суға түсуге болмайды», «Үйде жалғыз қалуға болмайды» сияқты ережелерді түсіндіріп, бұл туралы үнемі ескертіп отырыңыз.

Қорытынды:

Баланың қауіпсіздігі — ата-ананың басты міндеті. Баланың өмірін қорғау үшін барлық жағдайларды алдын ала қарастырып, дұрыс сақтық шараларын қолдану керек. Үйде және сыртта қауіпсіздікті қамтамасыз ету, денсаулығын сақтау, сондай-ақ психологиялық тұрақтылығын нығайту — баланың толыққанды дамуына ықпал етеді. Баланы әрдайым қорғап, қауіп-қатерлерге қарсы дайындау — ата-ананың ең маңызды міндеті болып табылады.